

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

Articulus II. Quodnam Adæ peccatum sit causa transfusionis in posteros?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

consistat in privativo, non requirit majorem virtutem sui communicativam, quam privativam, qualis ex S. D. est carentia illius vigoris productivi justitiæ originalis.

17. Inferes secundò. Per analogiam ad instrumenta creata dici posse, quòd semen sit instrumentum peccati originalis: juxta S. D. q. 83. a. 1. in c. quia sicuti propter vigorem propagativum justitiæ originalis in statu innocentiae semen fuisse instrumentum positivum ipse: sic, quia propter defectum privativum hujus vigoris, homo concipitur peccato originali inquinatus, & originali justitiâ destitutus, rectè dici potest instrumentum privativum peccati originalis.
18. Inferes tertio. Peccatum originale aliter fuisse in Adamo, aliter in nobis: nam in illo fuit personale, & capitale simul; personale, quatenus propria voluntate commissum; capitale, quatenus commissum voluntate capitis, adeoque moraliter voluntate omnium posterorum: quo modo etiam ab aliis vocatur peccatum originis. Prout verò in nobis intrinsicè reperitur, sic propriè originale dicitur; capitale etiam non activè, tanquam in alios derivabile, sed passivè, tanquam à capite in membra derivatum.
19. Inferes quartò: Quo sensu dicat Apostolus, omnes in Adam peccasse? Non enim significatur omnes homines formaliter in Adamo peccasse; sed Adamo peccante tanquam capite totius generis humani, omnibus membris ejusdem generis humani impositam fuisse necessitatem & debitum in primo instanti suæ originis & conceptionis actu contrahendi eandem labem & maculam, quam Adamus in sua persona contraxerat. Sed etiam rectè dicitur Adam in nobis peccare, quando in originali peccato concipimur? Respondeo affirmativè. Hoc enim loquendi modo utitur S. Ecclesia in approbato officio de Immaculata Conceptione dicens: *Te pulchram ornavit sibi sponfam, in qua Adam non peccavit: adeoque supponit, in aliis hominibus non exemptis Adamum peccare.* Cujus tamen di-

stionis alius sensus esse non potest, quàm quòd primum Adæ peccatum tanquam causa moralis per seminale propagationem actu applicetur ad producendum effectum moralem culpe originalis in posteris primùm conceptis.

Si dicas. Peccatum Adæ jam fuisse remissum, & extinctum: non ergo amplius habere mortalem influxum. Respondeo fuisse remissum & extinctum, ut erat personale, non ut erat capitale; sic enim virtualiter remansit in privatione vigoris, qui prius erat in carne, & semine Adami.

Inferes quintò: Etsi personale peccatum Adæ, ceu capitis sit causa moralis respectu peccati originalis in posteris contracti, non tamen esse causam demeritoriam ipsius: quia demeritum correlativè non respicit culpam, sed poenam; atqui peccatum originale est vera culpa secundum prius dicta, non poena peccati: ergo à peccato Adami non respicitur, vel causatur demeritò. Secundò causalitas demeritoria ponit effectum mediante aliqua voluntate, e. g. poena causatur à peccato demeritorie, quia peccans præbet DEO fundamentum justæ indignationis & punitionis: sed culpa originalis causatur in parvulo nulli mediante aliena voluntate: ergo non demeritorie, quomodo ergo peccatum originale causatur moraliter?

Respondeo, in quantum in ipso conceptionis instanti, quo anima corpori à Adamo per seminale propagationem generato infunditur, simul moraliter refultat, seu inest animæ macula peccati, ipsi debita propter Adami peccatum, quod erat peccatum capitis, & totius naturæ.

Fuit tamen Adami peccatum causa demeritoria directa respectu poenali effectum, qui naturam lapsam comitantur, fuit etiam indirecta causa demeritoria plurium peccatorum, quantum propter originale peccatum subtrahitur abundantia auxiliorum, & gratiarum, quibus hominis voluntas firmaretur in bono, & retraheretur à malo, ex quo per accidentis contingit frequentior lapsus in peccata.

ARTICULUS II.

Quodnam Adæ peccatum sit causa transfusionis in posteros:

SUMMARI A.

1. Plures malitia concurrentes ad peccatum Adami.
2. Peccatum inobedientia traducitur in posteros.
3. Quodlibet primum peccatum fuisse transfundendum.
4. Ostenditur ex D. Th. & ratione.
5. Fundamenta sententia negantis.
6. Exponitur mens SS. Patrum.
7. Comminatio mortis implicite fuit conjuncta etiam transgressioni præceptorum naturalium.
8. Cur comminatio mortis explicite adjuncta comminatio?
9. Peccatum superbie fuit prius naturæ, quam peccatum inobedientia.
10. Alia peccata Adami non transeunt in posteros.
11. Eva sola peccando non nocuisset generi humano.
12. Siqui liberi ab Adamo ante lapsum fuisse geniti, non traxissent originale peccatum.
13. Etiam internum peccatum inobedientia fuisse traductum.
14. Peccata proximorum parentum non transfunduntur.
15. Qui miraculose formaretur ex carne humana, non contraheret originale peccatum.

§. I.

Statuitur Sententia Thomistica.

Suppono primo. In lapsu Adami plures malitias ac deformitates intervenisse, ut habet D. q. 82. a. 2. ad 1. puta superbia, gula, inobedientia, quarum tamen præcipua & actu consummata fuit malitia inobedientia; ut è Scripturis Conciliis constat. Unde

2. Suppono secundò, Hoc primum Adæ peccatum, quod erat inobediencia contra præceptum positivum DEI, non comedendi de ligno scientiæ boni & mali, esse illud peccatum, quod in posteris traducitur. Ita enim constat ex Apostolo antè citato Rom. 5. *Per unius hominis inobedientiam, &c.* Et ex Trid. Sess. 5. de pecc. orig. ubi decernitur, *peccatum, quo Adam posteritati noxavit, fuisse prævaricationem, & transgressionem Divini mandati, pro qua DEUS mortem comminatus fuerat, inobediencia peccatum, &c.*

Quæstio igitur est, an hoc peccatum inobediencia fuerit originale, & traducendum in posteros, quatenus erat inobediencia contra præceptum positivum, habens adjunctam comminationem mortis, vel quatenus erat primum peccatum ipsius, ita, ut si alio quocunque peccato sive interno sive externo justitiam amisisset, illud æquè fuisset in posteros transmittendum? Negativam tenent Alenis, Catharinus, Suarez, Amicus, & plures RR. Affirmativa est conformior S. Doctori, quam tenent Gonet, Godoyus, Salmanticenses, & communis Thomistarum. Unde fit

3. CONCLUSIO. *Inobediencia Adami fuit peccatum originis non præcisè quia fuit peccatum inobediencia, sed quia primum, ita, ut si aliud prius peccatum commisisset, etiam per illud totam humanam naturam vitiaisset.*

Probatur clarâ autoritate S. D. in 2. dist. 21. q. 2. a. 2. ad 2. dicentis: *Hoc idem, [nempe corruptionem naturæ] etiam sequentia peccata fecissent, si talem naturam [hoc est integram] invenissent.* Item dist. 33. in fi. in expos. lit. inquit: *Quodcunque peccatum mortale in statu innocentie commissum fuisse, idem esset secutum, propter hoc, quòd tota natura humana erat in primis parentibus, & per primum peccatum mortale corruptio gratiæ facta fuit.*

4. Probatur secundò ratione in adductis textibus indicatâ. Ideo peccatum inobediencia de facto traducitur in posteros, quia per illud facta est corruptio gratiæ, & ablatio justitiæ originalis; sed hoc fuisse factum per quodlibet peccatum, quantumvis internum, & solâ mente commissum; ergo.

Probatur tertio. Si Adamus posteris per alterius peccati commissionem non amisisset justitiam originale, tunc potuisset illam propagare in posteros; consequens est falsum; ergo. Minor probatur: tum quia non poterat propagare, quod ipse non habuit: tum quia hæc propagatio juxta S. Doctoris doctrinam debuisset fieri per vigorem instrumentalem existentem in semine; sed hunc non habuisset, siquidem dependebat à gratiâ & justitiâ originali, quam peccando amisit.

§. II.

Solvuntur Objectiones.

5. **O**bjicies. Illa, quæ dependent à sola voluntate DEI, non nisi per S. Script. Concilia, & Patrum testimonia nobis innotescunt, quemad-

modum Thomistæ in Tract. de Incar. argumentantur: sed S. Script. Concilia, & Patres non loquuntur de amissione justitiæ originalis, & transfusione malitiæ propter quodcunque peccatum, sed propter peccatum inobediencia in comestione fructûs prohibiti: ergo non propter aliud quodcunque peccatum fuisset in posteros transfundenda malitiæ peccati, & perdenda justitiæ originalis. Minor probatur, quia decretum Divinum de amissione justitiæ originalis pro se, suisque posteris Adamo indicatum solùm continetur in illa comminatione, *Quæcumque die comederis, morte morieris*; quæ comminatio, ut patet, soli comestioni de ligno vitæ fuit conjuncta. Neque Concilia & PP. aliam causam peccati originalis, quàm inobedienciam Adami allegant.

Confirmatur 1. Illud solum peccatum fuit causa transfusionis culpæ originalis in posteros, quod fuit causa, ut morte corporali morentur: sed hoc fuit solum peccatum comestionis, quia nulli alteri peccato fuit adjuncta comminatio, & pœna mortis.

Confirmatur 2. Leges odiosæ sunt restringendæ: sed lex de amissione justitiæ, & transfusione peccati in totam posteritatem est odiosa: ergo est restringenda ad solum peccatum, de quo DÈUS in S. Script. mentionem facit, non ad alia extendenda.

Confirmatur 3. Illud solum peccatum Adami potuit transfundi in posteros, quod fuit peccatum capitis, non quod fuit peccatum personæ: sed sola comestio fructûs prohibiti fuit peccatum capitis: ergo. Minor probatur: Adamus non habebat ex sua natura, ut esset caput morale totius generis humani, sed solùm ex pacto, seu decreto Divino; sed hoc ut antè dictum, tantùm erat de non comedendo de ligno scientiæ boni & mali: ergo solùm circa observantiam, vel transgressionem hujus præcepti Adamus habebat rationem capitis: alia verò quæcumque peccata tantùm fuissent peccata personæ.

Confirmatur 4. Si primum Adæ peccatum fuisset transfundendum in posteros, tunc non tam peccatum inobediencia, quàm superbiæ & gulæ transiret in posteros: sed hoc est contra S. Script. Concilia, & PP: ergo. Sequela probatur. Prius peccavit Adamus inordinato appetitu scientiæ, & similitudinis cum DEO, quam Serpens promiserat, nec non inordinato appetitu fructûs, quem viderat pulchrum & delectabilem ad vescendum, quàm comederit de illo fructu: ergo: si primum peccatum fuit peccatum originis, illud potius fuit peccatum superbiæ, & gulæ, quàm inobediencia.

Respondeo, distinguendo minorem. Script. & Conc. & PP. loquuntur de transfusione peccati propter inobedienciam, tanquam causam unicam de facto positam, & primum peccatum Adami, concedo; tanquam causam unicam possibilem hujus transfusionis secundum præsentem rerum ordinem, & in casu, quo aliud peccatum fuisset primum, sic nego: ergo solum peccatum Adami poterat esse causa transfusionis de facto, ex suppositione, quòd fuerit primum, concedo; de possibili, & ex suppositione, quòd aliud ipsius peccatum esset primum, nego consequentiam.

Ad

7. Ad probationem etiam distingo minorem. Comminatio mortis incurrendæ fuit conjuncta soli comestioni de ligno vetito explicitè, concedo; & implicitè, nego. Fuit enim ipsi conjuncta, quatenus erat transgressiva mandati. Unde à fortiori etiam non quidem explicitè, sed tamen implicitè fuit conjuncta transgressioni mandatorum naturalium & Divinorum, quæ fortius ligabant. Ita habet S. D. in 2. dist. 33. in expositione textus. *In hoc ostenditur, quòd, etiam si alia peccata commisisset, similem pœnam sustinisset, quasi à minori ad majus: gravior est enim præceptum præterire legis naturalis, quo prohibetur id, quod in se est malum, quàm præterire præceptum disciplina, quo prohibetur, quod non est malum, nisi quia prohibitum.* Ex quo patet responsio ad primam confirmationem: quia etiam aliis peccatis fuit adjuncta comminatio mortis implicitè.
8. Ad 2. confirmationem, distingo majorem. Lex odiosa est restringenda ab illis, ad quæ intentio legislatoris & ratio legis non se extendit, concedo; ad quæ se extendit, nego. Si petas: cur ergo specialiter & explicitè comminatio mortis fuerit adjuncta comestioni? Respondeo: quia, cum illa de se non esset mala, per adjunctam pœnam debuit innotescere, quòd esset mala, & destructiva justitiæ originalis.
- Similiter ad 3. confirmationem nego minorem, & probationem distingo. Decretum Divinum tantum erat de non comedendo explicitè, concedo; & implicitè, nego minorem & consequentiam.
9. Ad 4. confirmationem nego sequelam, ejusque probationem distingo. Adam peccavit peccato superbiæ prius naturâ, concedo; prius tempore, nego. Nam ipsum peccatum inobedienciæ initium sumpsit ab inordinato appetitu excellendi, juxta illud Job. 4. *In ipsâ initium sumpsit omnis perditio*, ideoque internum peccatum superbiæ tanquam motivum in genere causæ finalis præcessit, tota tamen peccati malitia consummata fuit in actu externo inobedienciæ comedendo fructum prohibitum. Unde adhuc primum completum Adami peccatum, quamvis ex variis malitiis partialibus conflatum, fuit peccatum inobedienciæ.

§. III.

Corollaria.

10. Inferes ex dictis primò: Alia peccata Adami, quæ post primum lapsum fortè commisit, aut commisisset, non transire in posteros: siquidem non sunt amplius peccata capitis, sed personæ.
11. Inferes secundo. Evæ peccatum, quantumvis præcesserit peccatum Adami, non tamen nocuisse, aut fuisse nociturum generi humano per transfusionem sui, si Adam non peccasset; siquidem non Eva, sed Adamus fuit constitutus caput generis humani: unde ipse peccatum non erat peccatum capitis.
- Nec officit, quod Ecclesiastici 25. dicitur: *A muliere initium factum est peccati*; hoc enim intelligendum de initio occasionis & suasionis, non

de principio transfusionis, docet D. Th. 1. Cor. 15. l. 3. & in 4. dist. 1. q. 2. a. 2. quæstioncula 2. ad 1.

Inferes tertio. Siqui liberi ex Adamo ante ipsius lapsum fuissent concepti, vel geniti, illos fuisse accepturos justitiam originalem, neque ex Adami lapsu inficiendos: quia fuissent geniti ex femine habente vigorem productivum justitiæ originalis: & Adamus respectu illorum tantummodo hominum habuit rationem moralem capitis, qui adhuc in ipsius lumbis continebantur, & viâ naturalis generationis ex ipso propagari poterant.

Inferes quarto. Etiam si peccatum inobedienciæ in sola interna voluntate Adami permansisset, & non processisset ad opus externum, eodem modo fuisse propagandum in posteros, sicuti modò est propagatum, cum Adamus comedendo de fructu prohibito inobedienciam opere externo complevit: quia opus externum habet suam malitiam ab actu interno, per quem secundum primum dicta Adamus suam innocentiam perdidisset.

Inferes quinto. Peccata proximorum parentum non transfundi in posteros, unde si Adam in justitia perseverasset, peccante Caino ipsius filii non contraxissent originale peccatum, prout colligitur ex Apost. ad Rom. 5. *Unius [solutus Adæ tanquam capitis] de isto multi mortui sunt, & per inobedienciam unius peccatores constituti sunt multi.* Unde D. Anselmus lib. de Concept. Virg. c. 23. *Quoniam nullus post Adamum partu filii suis justitiam servare, nullam video rationem, cur proximorum parentum peccata filiorum debeant animabus imputari.*

Sed opponitur difficilis textus ex D. Th. q. 5. de malo a. 4. ad 3. *Si aliquis ex posteris Adam peccasset, eo non peccante, moreretur quidem propter suum peccatum actuale, sicut Adam mortuus fuit: sed posteris ejus moreretur propter peccatum originale.*

Respondent aliqui, hanc sententiam hic a. 4. fuisse retractatam. Gonet existimat, opinionem D. Thomæ fuisse, quòd DEUS, si nolisset Adami peccatum permittere, alium ex posteris Adami constituisset pro capite morali suorum descendendum, sicque posteris propter originale peccatum fuissent mortui, de quo tamen nihil certi.

Inferes sexto. Si quis hominum ex humana carne miraculosè formaretur, ad instar Evæ, ita ut per seminalem propagationem non descenderet ex Adamo, non contracturum labem originariam: tunc enim, inquit S. D. hica. 4. ad 3. *Esse in Adam secundum corpulentiam substantiam non secundum seminalem rationem: quod etiam extendi debet ad eum, qui nasceretur miraculosè solo semine, aut sanguine mulieris: tum quòd illud in plurium sententia tantum passivè, tum quòd saltem minus principaliter concurrat ad generationem proles. Secus dicendum de prole, quæ ex solius viri semine ad matricem mulieris, vel Divinâ virtute, vel demum operâ dilatò conciperetur, tunc enim verè ortum traheret ex Adamo.*